

دکتر رضاشاه+عکس

۷ اسفند ۱۳۹۴ ساعت ۱۷:۳۰

با این احوال دهها سال بعد این بی سواد قابل توجیه نبود. شاه در پی کسب اعتبار خانوادگی بود. هر چند محمدرضا پهلوی نیز تحصیلات آکادمیکش را تا آخر ادامه نداد و پس از مدرسه له روزه به دانشگاهی نرفت ولی تعلق ۲۲ دکترای افتخاری از کشورهای گوناگون اندکی از بار این محنت می کاست.

شاید از نام این نوشته تعجب کنید. البته جای تعجب نیز دارد. رضا شاه و دکتری؟! این بماند تا بعد به آن بپردازیم. رضا در خانواده‌ای ثروتمند به دنیا نیامده بود و حتی می توان وی را فقیر به حساب آورد. منطقه آلاشت مازندران منطقه ثروتمندی نبود. هنگامی که پدرش در تهران درگذشت و خبر مرگش را به همسرش - نوش آفرین- رساندند وی با شتاب در اردیبهشت ۱۲۵۷ شمسی شال و کلاه کرد و همراه با نوزادش از منطقه پر برف امامزاده هاشم گذشت و با مکافاتی خود را به تهران رساند. روزگاری سخت چون خود آلاشت در انتظار این زن و فرزندش بود. رضا تحت قیمومت اقوام دور و نزدیک بزرگ شد. در زمانی که خانواده‌های ثروتمند و اشرافی چندان تحصیلات عالی‌های نداشتند توقعی نبود رضا که در محله سنگلج بزرگ شده بود سواد بیاموزد. انجام کارهای شاگردی و سبک فرصتی برای وی باقی نمی گذاشت. این امر به قدری روشن است که تاریخ نویسان رسمی و درباری نیز هر چقدر سعی کرده‌اند از کنار آن به سرعت بگذرند ناچار به اعتراف شده‌اند. ورود به قزاقخانه وی را از شر فقر تا حدودی آزاد کرد. دیگر رضا دست در جیب خود داشت. محیط خشن قزاقخانه که به زبان امروز از کارهای سخت به حساب می آمد روحیه‌ای خشن به وی بخشید؛ جلادت و قساوت. رضا خان شصت تیر که خودی نشان داده بود مراحل ترقی را پیمود به طوی که سالها بعد مورد نظر و علاقه از ما بهتران قرار گرفت و شاخه نظامی کودتایی را رهبری کرد که شاخه سیاسیش به دست جوانی کار کشته چون سید ضیاء بود.

قدرت فولاد برتر از کاغذ بود. سید ضیاء هم برکنار شد و رضا خان سردار سپه همه کاره شد. سواد وی در این زمان تا آن اندازه بود که زیر نامه‌ای را امضا کند یا متن از پیش نوشته شده‌ای را بخواند. و همین کفایت می کرد.

با این احوال دهها سال بعد این بی سواد قابل توجیه نبود. شاه در پی کسب اعتبار خانوادگی بود. هر چند محمدرضا پهلوی نیز تحصیلات آکادمیکش را تا آخر ادامه نداد و پس از مدرسه له روزه به دانشگاهی نرفت ولی تعلق ۲۲ دکترای افتخاری از کشورهای گوناگون اندکی از بار این محنت می کاست. ولی بی سواد پدر را به گونه‌ای باید جبران کرد. شاید با یک دکترای افتخاری.

سال ۵۷ تعدادی از اساتید دانشگاه حاجت تپه ترکیه، حال برای چه؟ نمی‌دانیم - شاید خودشیرینی - حامل مدرکی شدند که ۳۵ سال پس از مرگ رضا شاه به وی تعلق گرفت. دکترای افتخاری.

دکترای افتخاری‌ای که به فرمان شاه بر صحن آرامگاه رضا شاه نصب شد و سندی شد برای نشان دادن عظمت و سطح علم رضا شاه. مکاتبات این امر خواندنی و شیرین است:

شماره
تاریخ
پیرست

محرمات
فصل شورای عالی
لجنة اراذنه
شماره ۱۰۰
۱۳۹۷

جناب آقای امیر عالی مرید
وزیر بهداشت و درمان

بموضوع شماره ۱۱۲۸/دب/مورخ ۲۵۳۷/۲/۲۸ دوموروثیابی هیئت روسای
دانشگاههای ترکیه به پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ایران به منظور
تقدیم عالیهترین مرجع دکتری دانشگاه حاجت تهیه بنام اعلیحضرت شاهنشاهی و کیهنسر
تذکرات سلطنتی شاهنشاهی ایران به منظور تذکرات را محکمیت :

۱- هیات مذکور به ریاست پروفسور و فراهی رئیس شورای روسای
دانشگاههای ترکیه و روسای دانشگاههای حاجت تهیه، آنا توری، جمهوری
آنا توری و مسون و نیز به مرکز شورای و زجهای رشنه سی و یکم فرهادها و یاری ساعت
هیئت و چهار به پرواز شماره ۷۵۲ هواپیمای ایران اراذنه کارا و اردنه سران
خواهند شد.

۲- اعضای هیات هنگام مرفیابی لباس استادی برش خواهند نمود و
استخدام نموده اند در صورت تصویب همایونی روسای دانشگاههای ایران نیز به
لباس استادی در مراسم تجلیل از مقامات و هیات اعلیحضرت شاهنشاهی و کیهنسر
احیاءات عمیق مواکذ علمی ترکیه و تقدیم دکتری افتخاری حضور داشته باشند.
ضمناً تذکرات نموده اند در صورت امکان همایونی جلسهای با روسای دانشگاههای
ایران دربارہ توسعه روابط و همکاریهای علمی بین دانشگاههای دو کشور مذاکره
و تبادل نظر نمایند.

سلطنت شاهنشاهی ایران به ریاست هیات اعلیحضرت همایونی و روسای
هیات که نمایند دانشگاههای ترکیه میباشد، پیشنهاد نموده اند به نام
با فدهیات مذکور و رعایت اقامت کونا و خود در تهران میهمان دولت شاهنشاهی
با حضور محترم با شان و مقام علمی اعضای هیات اراذنه استیصال و پذیرایی و
تجلیل لازم بعمل آید.

مراشد اشراف پیشگاه مبارک ملوکانه کشته است. فلات اسلامی
مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران

www.ichs.org

۱۳۹۷-۱-۲۴

محرمات

«جمهوریاری امروزه فرموده اند: "بله! از اینجا دعوت کنید. با آنها صحبت کنید. اسامی های ما هم البته با لباس رسمی حضور داشته باشند". در مورد پیشنها دسپیر ما هتاه آریا بهر ترمینس برای تکه هایات میهمان دولت شاهنشاهی باشد امربارک هتایونی چنین شرفه وریا گفته است: "با وزیر دربار صحبت کنید".

برای مزید استحضار آنجناب افاضه میشود که دسپیر ما هتاه آریا بهر در مذاکره خلعتی مورخ ۲۵۲۷/۳/۱۷ خود را معاون حیاسی وزارت امور خارجه کهدها "اعلام نموده اند که این اسنادان ما بهر بعد از ظهر روزی که میباید آن افتخار و شرفیایی خواجده است، در دانتگاه با حضورش تن از روسای دانشگاهها ایران که هتنگا بهر فیایی افتخار و حضور در تدریسه تبا دل نظرداشته باشند. او امربارک شاهانه به چناب آقای امیراملان افتخار و شرفیایی کل شرفیات شاهنشاهی ابلاغ کرده است.

وزیر امور خارجه

۱۳۰۲/۱/۲۷
۱۳۰۲/۱/۲۷

رونوشت بهر ونا به شماره ۱۳۰۲/۱/۲۷ مورخ ۲۷/۳/۹ برای استحضار چناب آقای امیراملان افتخار و شرفیایی کل شرفیات شاهنشاهی ابلاغ میگردد.

وزیر امور خارجه
www.iichs.org

تاریخ ثبت	۱۳۰۲/۱/۲۷
شماره ثبت	۱۳۰۲/۱/۲۷
تاریخ	۱۳۰۲/۱/۲۷

فرماندهی

سفارت شاهنشاهی ایران
آنگارا

محرمانه

شماره ۱۰۲
تاریخ ۱۳۳۴
پرست ملوک

جناب آقای دکترها سملی خلعت هری وزیر محترم امور خارجه

مطف به تلگراف رمز شماره ۶۴۵۶ مورخ ۱۳۳۴/۲/۱۹

احتراما باستحضار عالی می‌رساند :-

اسامی هیات روسای دانشگاههای ترکیه که بمنظور تجلصل
از مقام تاریخی اظمحضرت رضاشاه کبیر روز ۲۱ خرداد ماه جاری
با هواپیمای ایران ایر از آنکارا عازم تهران خواهند بود بشرح زیر
می‌باشد :

- ۱- پروفسور احسان دوفرا ماجن رئیس شورای روسای دانشگاههای ترکیه.
- ۲- پروفسور وقان کاران رئیس دانشگاه حاجت تیمه - آنکارا.
- ۳- پروفسور تحسین اوزگوچ - رئیس دانشگاه آنکارا.
- ۴- پروفسور غورشید ارطغرول - رئیس دانشگاه قاتاثرک - ارضروم.
- ۵- پروفسور نوری ساریال - رئیس دانشگاه قنقار میانه - آنکارا.
- ۶- پروفسور موفق آکمان - رئیس دانشگاه جمهوریت - سواس.
- ۷- پروفسور تحسین تونجالی - رئیس دانشگاه ۱۹ مه - سامسون.
- ۸- پروفسور شروت بیلیر - رئیس دانشگاه آناتولوس - احکن شهر.
- ۹- پروفسور ایلخان کرم - دهرکل شورای روسای دانشگاهها.

محرمانه
www.ichs.org

۲۶-۴۷۱-۶

شماره ۵۵ - ۱۹ - ۱۳۵۰ هـ

تاریخ ۲۴ - ۵ - ۱۳۵۰ هـ

پیوست دارد

تشریفات کل شاهنشاهی

جناب آقای ضو، هر گنجی

وزیر آموزش و پرورش و سرپرست وزارت علوم و آموزش عالی

محرمانه

هیئت روسای دانشگاههای ترکیه به است بر سر دوترا حاجی رئیس شورای روسای دانشگاهها و عضویت روسای دانشگاههای حاجت تبه آثار و جمهوری آنا تلی و سامون و نیز دهر کل شورا روز چهارشنبه ۳۱ مرداد ماه ۱۳۵۲ به خطیر تقدیم دکترای افتخاری دانشگاه حاجت تبه بنام اعلیحضرت رها شاه کبیر ایران عیانند طبع گزارتن - سحر اعلیحضرت همامین شاهنشاه آریامهر در ترکیه به پیشنهاد گردیده است که دولت شاهنشاهی عیان هیئت مهنی باشد مراتب از سر فرمودین بهنگاه جارا اعلیحضرت همامین شاهنشاه آریامهر گذشت امر و طر فرمودند " در این مورد با وزیر دار صحت شود " پس از عرض مراتب بالا جناب آقای وزیر دربار شاهنشاهی طر فرمودند که وزارت آموزش و پرورش و علوم و آموزش عالی صحت عیانی و پذیرائی از نامردگان را دامت باشند البته در روزی که نامردگان افتخار شرفیابی خواهند داشت استدا نموده اند که کلیه روسای دانشگاههای ایران با لباس دانشگاهی در مراسم شرفیابی و تقدیم دکترای افتخاری حضور داشته باشند که این استدا نیز مورد تصویب ذات طدر طوگانه قرار گرفته است با ارسال فتوکی نامه شماره ۱۴۱۳/دب/خروج ۲۰/۲/۱۳۵۲ وزارت امور خارجه خواهشند است در احتفال اوامر مطاع جارا طوگانه الدامات لوری محمول و ارتجه امر تشریفات کل شاهنشاهی را مستحضر فرمایند .

رئیس کل تشریفات شاهنشاهی - امیر اعلان انصار

رونق شست جهت استعمار جناب آقای شجاع الدین شفا معاون دربار شاهنشاهی انصار

رئیس کل تشریفات شاهنشاهی - امیر اعلان انصار

مؤسسه مطالعات تاریخ متاخر ایران
www.ichs.org

دربار شاهنشاهی

اداره کل اطلاعات و مطبوعات

شماره ۱۱۰-۶-۹
تاریخ ۲۷/۳/۳۰
پست

جناب آقای امیراصلان افشار ریاست کل تشریفات شاهنشاهی

موضوع : تقاضای تهیه گزارش و عکسبرداری

وزارت اطلاعات و جهانگردی طی نامه شماره ۱۶۰۹/۲۵/۳۹۳۵ مورخ

۲۶/۳/۳۷ اطلاع میدهد که طبق پیشنهاد جناب آقای هوشنگ باتمانقلیچ

سفر شاهنشاه آریامهر در آنکارا از آقایان HASAN SAHAN

و KADIR SENGUL معاون اداره خبرهای خارجی و عکاس

خبرگزاری آنا تویسی دعوت بعمل آورده که برای تهیه گزارش از مراسم تقدیم

دکترای افتخاری دانشگاه HAJAT TAPEH بنام اعلیحضرت رضاشاه کبیر

به پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر که در تاریخ ۱/۴/۳۷

انجام خواهد پذیرفت به تهران مسافرت نمایند .

با عرض مراتب فوق خواهشمند است دستور فرمایند اوامر صادره را در مورد افتخار

حضور آنان بهنگام شرفیابی روسای دانشگاههای ترکیه باین اداره کل ابلاغ

فرمایند .

بسم الله الرحمن الرحیم
لرژین کامیونیزدان بنام
حسین بهمنی

مدیرکل اطلاعات و مطبوعات دربار شاهنشاهی

۱۰ - ۹۷۱ - ۵

مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران
www.lichs.org

۱۲۵۳

۱۳۳۳

شماره
تاریخ
پیرست

محرمانه

(۲)

سفارت شاهنشاهی ایران
آنگارا

(۲) چهار نفر نماینده ار و غیرنظامی و همسران آقایان پروفسور د و فراماجی و

پروفسور ارطغرل نیز همراه هیات خواهند بود .

(۳) این هیات که روز جمعه دوم تیرماه بآنگارا مراجعت خواهد کرد تقاضا دارد

در همان روزی که افتتاح شرقیایی به پیشگاه مبارک پندگان اعلیحضرت

همایون شاهنشاه آریامهر را حاصل خواهند نمود جلسه ای نیز با روسای

دانشگاههای ایران داشته باشند تا در مورد توسعه همکاریهای علمی

و فرهنگی بین د و کشور تبادل نظر بعمل آورند .

(۴) همانطور که قبلاً نیز معرفی عالی رسیده است با توجه باینکه این هیات مرکب

از عالیهترین مقامات علمی ترکیه میباشد و صرفاً بمنظور تجلیل از مقام تاریخی

بنیان گذار سلطنت خاندان جلیل پهلوی و تقدیم احترامات و احساسات

صمیم مجامع علمی و فرهنگی ترکیه به پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه

آریامهر عازم ایران میباشد است. عا دارد مقرر فرمایند ضمن استقبال و

پذیرائی از آنان غرضی نیز داده شود تا این هیات کاملاً متوجه این

حقیقت گردد که مقامات دولت شاهنشاهی برای این اقدام تاریخی آنان

قدر و منزلت خاصی قائل بوده و از احساسات بی شائبه شان قدر دانی میشود .

(۵) یک نسخه از فهرست اسامی و شرح حال اعضا هیات جهت مزید استحضار

عالی به هیئت تقدیم میگردد .

بالتقدیم در آب مقام در ادب

سفیر شاهنشاه آریامهر سر هوشنگ پاشا نقیصیج

مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران
www.iichs.org

۲-۱۷۱-۱۹۷۱-۱

وزارت فرهنگ و هنر

محرمانه

شماره: ۶۷۴/۶۲۴
تاریخ: ۶/۲۵
پیوست

جناب آقای امیراصلان افشار
رئیس کل تشریفات شاهنشاهی

بازگشت بنامه شماره ۶۲۰-۱۹-۶۷۴/۶۲۴ مورخ ۳۷/۴/۵
ضمن اعلام وصول منشور لثرای افتخاری تقدیمی دانشگاه
حاجت شیه و بنام اعلیحضرت رضاشاه کبیر و راستال ازامریضاج
مبارک طوگانه به موزه سلسله پهلوی دستور داده شد منشور
مذکور رمحل مناسب و به طرز شایسته ای در معرض بازدید عموم
قرار داده شود و جریان امر به نیوی نوشته شود که بازدید کنندگان
از موزه نامبرد به با اهمیت آن وقوف کامل حاصل نمایند.

مهر و امضاء
وزیر فرهنگ و هنر

مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران
www.iichs.org

بازرسی

۶۷۴/۶۲۴-۱۹-۶۷۴/۶۲۴
۶۷۴/۶۲۴

منبع: مشرق

آدرس مطلب:

<https://www.cafetarikh.com/news/۳۲۷۱۴/عکس-رضاشاه-دکتر/۳۲۷۱۴>